

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TOÀ ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ C, TỈNH CÀ MAU

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Ngọc Hân

Th ký phiên họp: Bà Trần Thuý Kiều – Th ký Toà án, Toà án nhân dân thành phố C, tỉnh Cà Mau.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố C, tỉnh Cà Mau tham gia phiên họp: Ông Đoàn Đắc Bắc – Kiểm sát viên.

Ngày 12 tháng 12 năm 2022, tại trụ sở Toà án nhân dân thành phố C, tỉnh Cà Mau mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 15/2022/TLST-DS ngày 27 tháng 10 năm 2022 về việc “Yêu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 09/2022/QĐST-DS ngày 28 tháng 11 năm 2022, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** Bà **Phạm Thị Tr**, sinh năm: 1978. (có mặt)

Địa chỉ cư trú: Khóm E, phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau.

- ***Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:***

1. Chị **Đinh Thị Thu H**, sinh năm: 1998. (vắng mặt)

Địa chỉ cư trú: Khóm E, phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau.

2. Bà **Nguyễn Thị Th**, sinh năm: 1950. (có mặt)

Địa chỉ cư trú: Khóm F, phường G, thành phố C, tỉnh Cà Mau.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 26/10/2022, bà Phạm Thị Tr trình bày: Đinh Thị Thu H, sinh năm 1998 là con ruột của bà. H bị bệnh tâm thần nhẹ từ nhỏ nên không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình. Do đó bà yêu cầu Toà án tuyên bố Đinh Thị Thu H mất năng lực hành vi dân sự. Đề nghị Toà án chỉ định bà Nguyễn Thị Th, sinh năm 1950, địa chỉ tại khóm 6F, phường G, thành phố C, tỉnh Cà Mau làm người giám hộ cho Đinh Thị Thu H.

Quá trình giải quyết vụ việc và tại phiên họp giải quyết việc dân sự, bà Phạm Thị Tr thay đổi yêu cầu. Bà Tr trình bày và yêu cầu như sau: Cha ruột của

Đinh Thị Thu H là ông Đinh Văn Ch, sinh năm 1974 (đã chết vào ngày 29/3/2022). Chị H chưa kết hôn và đang sống chung với bà tại nhà không số, đường LTK, khóm E, phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau. Thời điểm hiện tại, chị H không có tài sản riêng. Đối với di sản thừa kế của ông Đinh Văn Ch hiện chưa chia thừa kế. Đinh Thị Thu H bị bệnh từ nhỏ nên phát triển tâm thần chậm hơn so với lứa tuổi, không thể học được. Lớn lên, H chỉ biết sử dụng tiền mệnh giá thấp. H có thể làm được việc nhà, tự ăn uống được nhưng giao tiếp hạn chế, ít biểu lộ cảm xúc. Hành vi chậm chạp, khả năng tập trung kém. Bà đã đưa chị H đi giám định pháp y tâm thần. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 317/2022/KLGĐYC ngày 06/10/2022 của Trung tâm Pháp y Tâm thần khu vực TNB kết luận Đinh Thị Thu H chậm phát triển tâm thần nhẹ, có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó bà yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đinh Thị Thu H có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà không còn yêu cầu Tòa án chỉ định bà Nguyễn Thị Th làm người giám hộ cho chị H vì bà Th đã lớn tuổi, sức khỏe không đảm bảo để làm người giám hộ. Bà Tr nhận làm người giám hộ cho chị H.

Bà Nguyễn Thị Th trình bày: Bà là bà Nội của Đinh Thị Thu H. Cha chị H là Đinh Văn Ch, đã chết. H là con của Phạm Thị Tr và Đinh Văn Ch, H đang sống chung với mẹ của H. Từ nhỏ H đã bệnh về tâm thần nên không phát triển bình thường như những người cùng lứa tuổi. Bà Th từ chối làm người giám hộ cho chị Đinh Thị Thu H.

Kiểm sát viên phát biểu ý kiến của Viện kiểm sát về việc giải quyết việc dân sự: Với các tài liệu, chứng cứ có tại hồ sơ vụ việc và lời trình bày của bà Phạm Thị Tr và Nguyễn Thị Th tại phiên họp, có đủ căn cứ để xác định chị Đinh Thị Thu H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó đề nghị Tòa án căn cứ vào Bộ luật dân sự và Bộ luật Tố tụng dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Tr, tuyên bố Đinh Thị Thu H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Lệ phí việc dân sự đề nghị xử lý theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Cà Mau nhận định:

[1] Đối với yêu cầu tuyên bố chị Đinh Thị Thu H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi: Chị H chậm phát triển tâm thần so với người cùng lứa tuổi nên mẹ ruột chị H là bà Phạm Thị Tr đưa chị H đi giám định pháp y tâm thần. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 317/2022/KLGĐTC ngày 06/10/2022 của Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực TNB kết luận tình trạng tâm thần hiện tại của chị Đinh Thị Thu H như sau: *“Về y học: Hiện tại đương sự có bệnh lý tâm thần: Chậm phát triển tâm thần nhẹ (F70 – ICD10). Về năng lực: Hiện tại đương sự có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.”* Tại Điều 23 Bộ luật dân sự 2015 quy định: *“1. Người thành niên do tình trạng thể chất hoặc tinh thần mà không đủ khả năng nhận thức, làm chủ hành vi nhưng chưa đến mức mất năng lực hành vi dân sự thì theo yêu cầu của người này, người có quyền, lợi ích liên quan*

hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ”. Đối chiếu quy định của pháp luật với trình bày của bà Tr và các tài liệu bà Tr cung cấp cho Tòa án, xét thấy yêu cầu của bà Tr về việc yêu cầu Tòa án tuyên bố chị Đinh Thị Thu H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là có căn cứ chấp nhận.

[2] Đối với việc giám hộ cho chị Đinh Thị Thu H: Xét thấy chị Đinh Thị Thu H chưa kết hôn; cha chị H là ông Đinh Văn Ch đã chết (thể hiện tại Trích lục khai tử số 535/TLKT-BS ngày 31/3/2022 của Ủy ban nhân dân phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau). Mẹ ruột chị H là bà Phạm Thị Tr, đang sống chung với chị H. Tại phiên họp, bà Phạm Thị Tr có yêu cầu được làm người giám hộ cho chị H, bà Tr hiện đủ điều kiện làm người giám hộ. Do đó chỉ định bà Phạm Thị Tr làm người giám hộ cho Đinh Thị Thu H. Bà Tr được thực hiện các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật.

[3] Về lệ phí việc dân sự sơ thẩm, bà Phạm Thị Tr phải chịu theo quy định.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào các Điều 23, 46, 49, 54, 57, 58, 59 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 27, 149, 376, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của bà Phạm Thị Tr. Tuyên bố chị Đinh Thị Thu H, sinh năm 1998, đăng ký thường trú tại khóm E, phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau (nơi cư trú hiện tại: Nhà không số, đường LTK, khóm E, phường F, thành phố C, tỉnh Cà Mau) là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Chỉ định bà Phạm Thị Tr là người giám hộ của chị Đinh Thị Thu H. Bà Tr được thực hiện các quyền và nghĩa vụ sau đây:

- Về nghĩa vụ: Chăm sóc, bảo đảm việc điều trị bệnh cho chị Đinh Thị Thu H; đại diện cho chị H trong các giao dịch dân sự; quản lý tài sản của chị H (nếu có); bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của chị H.

- Về quyền: Sử dụng tài sản của chị H để chăm sóc, chi dùng cho những nhu cầu thiết yếu của chị H; đại diện cho chị H trong việc xác lập, thực hiện giao dịch dân sự và thực hiện các quyền khác theo quy định của pháp luật nhằm bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của chị H.

Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Phạm Thị Tr phải chịu số tiền 300.000 đồng. Ngày 26/10/2022, bà Tr đã nộp tiền tạm ứng lệ phí 300.000 đồng tại Chi cục Thi hành án dân sự thành phố C (biên lai thu số 0002290) được đối trừ, chuyển thu nộp ngân sách nhà nước.

Đương sự có mặt có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết

định. Đương sự vắng mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc quyết định được niêm yết.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:

- Đương sự;
- VKSND thành phố C;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

Đã ký

Nguyễn Ngọc Hân